

تعیین معادلات وابازی برای پیش بینی وزن بدن در گوسفندان افشاری و زندی

ایثار طولگیلانی^{۱*}، رامین صیقلانی^۱، ابوالقاسم لواف^۲، علیرضا نوشری^۲، علیرضا ترنگ^۱ و فرجاد رفیعی^۳
 ۱- بخش ژنومیکس پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی منطقه شمال کشور، ۲- گروه علوم دامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۳- گروه علوم دامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس
 * نویسنده مسئول: ایثار طولگیلانی، ابتدای اتوبان رشت-قزوین، جنب بیمارستان رسول اکرم، مدیریت بیوتکنولوژی کشاورزی منطقه شمال کشور (رشت)، صندوق پستی ۴۱۱۵-۴۱۳۵
isargilani@yahoo.com

چکیده

به منظور بررسی ارتباط بین برخی صفات مرتبط با اندازه‌های بدن (شامل طول مورب بدن، ارتفاع جدوگاه، دور و عرض سینه و عرض لگن) با وزن زنده و پیش‌بینی وزن زنده از روی اندازه‌های بدن، از رکوردهای ۳۶۰ رأس بره نر افشاری و زندی (هر یک شامل ۱۸۰ رأس) استفاده گردید. نتایج نشان داد که در بین اندازه‌های خطی بدن، تنها صفت دورسینه به صورت معنی داری تحت تأثیر نژاد ($P < 0/05$) بوده و در بین نژادها نیز بره‌های افشاری در مقایسه با بره‌های زندی تأثیر بزرگتری بر صفت مزبور داشتند. همبستگی بین وزن زنده و دور سینه در هر دو نژاد افشاری و زندی بیشتر از سایر اندازه‌های بدن و بسیار معنی دار مشاهده شد. نتایج حاکی از آن بود که دور سینه بهترین اندازه بدنی برای پیش‌بینی وزن ۶ ماهگی در بره‌های هر دو نژاد است. این صفت به تنهایی ۷۰ درصد از تنوع وزن زنده بره‌های افشاری و ۶۷ درصد از تنوع در وزن زنده بره‌های زندی را به خود اختصاص می‌دهد. همچنین نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که برخی از اندازه‌های بدن می‌توانند وزن زنده را در دو نژاد مذکور با دقت بالایی برآورد نمایند.

واژگان کلیدی: اندازه‌های بدن - معادلات تابعیت - بره‌های افشاری - بره‌های زندی

مقدمه

پرورش گوسفند در ایران بیشتر در شرایط روستایی انجام می‌شود و در این شرایط به علت کمبود وسایل توزین و نبود اطلاعات فنی و امکانات کافی، رکوردگیری صفاتی نظیر وزن بدن با مشکلاتی روبه‌رو است. حتی اگر امکان توزین نیز وجود داشته باشد، به دلیل تنوع در پر بودن دستگاه گوارش، مقادیر عنوان شده دچار خطا خواهند بود. معرفی روشی ساده و کاربردی که نیازی به کشتار دام و وسایل توزین نداشته، به طور مستقیم بر روی حیوان زنده قابل انجام بوده و پیش‌بینی دقیق و قابل اطمینانی از وزن زنده داشته باشد، از اهمیت بالایی در چنین شرایطی برخوردار بوده و کمک شایانی به برنامه‌های اصلاح نژادی خواهد نمود. همچنین این امر می‌تواند در ارزیابی و انتخاب مولدین شایسته‌تر برای افزایش کمیت و کیفیت لاشه نیز به کار گرفته شود. از آنجا که اندازه‌های خطی بدن به عنوان شاخص‌های کیفی رشد منعکس کننده تغییرات ساختاری روی داده در طول زندگی حیوان می‌باشند، در شرایطی که رکوردگیری مستقیم وزن زنده به دلایل ذکر شده امکان‌پذیر نیست، می‌توان از آن‌ها به منظور تعیین وزن زنده در جهت توسعه معیارهای مناسب انتخاب استفاده نمود (۱). هدف از این مطالعه تعیین همبستگی بین مقادیر وزن زنده و اندازه‌های بدن و برازش معادلات تابعیت برای پیش‌بینی وزن زنده از روی اندازه‌های بدنی است.